

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XIX.

SOSNOWIEC.

PONIEDZIAŁEK, 2 WRZEŚNIA

Nr. 243

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Tydzień lotniczy NA ŚLĄSKU.

Katowice, 2-9. (PAT.) Staraniem Komitetu wojewódzkiego L. O. P.P. odbyły się dziś w Katowicach z okazji Tygodnia lotniczego loty propagandowe nad miastem. Popołudniu eskadra 2 p. lotniczego z Krakowa pod dowództwem majora Prosińskiego wykonała na samo lotach myśliwskich „Spad“ szereg akrobacyj pojedynczych, loty grupami, oraz dowolne ćwiczenia. O godz. 6.50 wiecz. z lotniska katowickiego eskadra lotnicza odleciała do Krakowa, skąd udaje się na manewry wojskowe w okolicę Łucka. Przed odlotem lotników sekretarz wojewódzkiego Komitetu L. O. P. P. p. Ludwig wręczył lotnikom cenne upominki.

W dniu jutrzejszym podpułkownik Ocetkiewicz rozpocznie na samolocie „Albotros“ propagandowy lot dokoła Polski. Odleci on do Łodzi, następnie Poznania i innych miast, w których ma on nawiązać kontakt z wojewódzkimi komitetami L. O. P. P. w czasie trwania Tygodnia lotniczego.

Bandera polska

W PORCIE AFRYKAŃSKIM.

Dnia 31 sierpnia r.b. polski statek szkolny „Iskra“ zawinął do portu Casablanca (północne wybrzeże Afryki od strony Atlantyku), gdzie zatrzyma się do 4 września. „Iskra“ uda się następnie w drogę powrotną do Gdyni, wstępując po drodze do jednego z portów hiszpańskich oraz do francuskiego Cherbourg.

Na pokładzie „Iskry“ oprócz 50 ludzi załogi stałej i 7 oficerów, znajduje się 20 podchorążych z oficerskiej szkoły marynarki wojennej w Toruniu.

Achmed Zogu

KRÓLEM ALBANJI.

Wiedeń, 2-9. — Donoszą z Tirany, że albańskie zgromadzenie narodowe obwołało prezydenta Achmeda Zogu królem Albanji.

Według otrzymanych wiadomości przebieg posiedzenia był burzliwy. Przywódcy partji republikańskiej mieli odczytać deklarację protestującą w ostrej formie przeciwko wprowadzeniu ustroju monarchistycznego i grożą rewolucją, oraz zwróceniem się o interwencję do Rady Ligi Narodów i do wielkich mocarstw.

Kongres stenografów

W BUDAPESTCIE.

Budapeszt, 2-9. (PAT.) Dziś otwarty został w Budapeszcie 15 międzynarodowy kongres stenografów, w których biorą udział przedstawiciele 16 państw Europy, m. in. i Polski. Na przewodniczącego kongresu obrany został wiceprzewodniczący izby deputowanych dr. Puky. Głównymi zagadnieniami, jakimi zajmować się będzie kongres, są wprowadzenie przymusowego nauczania stenografji w szkołach średnich wszystkich krajów, obowiązkowe wprowadzenie użytku stenografji w służbie administracyjnej i sądowej. Kongres otwarty został w gmachu parlamentu przez ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego hr. Kunoglebergsberga, który w przemówieniu swem podkreślił znaczenie stenografji we wszystkich dziedzinach współczesnego życia.

Uroczystość otwarcia Targów Wschodnich.

Liczny udział przedstawicieli Rządu.

Lwów, 2-9. (PAT.) Dziś o godz. 10 nastąpiło uroczyste otwarcie 8-mych międzynarodowych Targów Wschodnich we Lwowie.

Po uroczystej mszy św. nastąpiło otwarcie Targów, na którą to uroczystość przybyli oprócz ministrów Kwiatkowskiego, Niezabytowskiego, Kühna, wiceministra przemysłu i handlu Doleżala, wiceministra spraw zagranicznych Wysockiego, zastępca ministra skarbu Czechowicza dyrektor departamentu Stefan Starzyński, Feliks Młynarski, dyrektor Banku Polskiego, Waclaw Staniszewski, naczelny dyrektor Banku rolnego, konsul generalny Jerozolimy Tytus Zbyszewski, oraz sekretarz konsulatu Rzeczypospolitej w Wiedniu Djonizy Ostał. Ponadto przybył autem b. wojewoda lwowski dr. Borkowski.

Ze strony miejscowych czynników

rządowych, miejskich i społecznych obecni byli: wojewoda Głuchowski, dowódca O. K. generał Popowicz, generał Norwid-Neugebauer z generalnego inspektoratu armji, komisarz rządu Strzelecki wraz z obu zastępcami itd.

Całość wystawy przedstawia się bardzo imponująco. Wśród eksponentów spotyka się przeszło 20 państw. M. in. osobne pawilony posiadają: Palestyna, Francja, Egipt i Austrja. Samochody zagraniczne są umieszczone w oddzielnych pawilonach.

Uroczystość otwarcia rozpoczął komisarz rządu Strzelecki, który podkreśliwszy w dłuższym przemówieniu rolę Targów Wschodnich dla życia gospodarstwa Polskiego, powitał wszystkich tych, którzy przybyli na Targi, a przede wszystkim członków Rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Amundsen nie żyje!

W odmętach oceanu znaleziono szczątki hydroplanu.

Oslo, 2-9. — Przybył do Kongso norweski parowiec rybacki Brood i przywiózł ze sobą pływaka hydroplanu, znaleziony w odległości 100 klm. na północ od Tromsø. Odrazu zrodziło się przypuszczenie, że pływak ten pochodzi z hydroplanu „Latham“, którym Amundsen wyleciał dnia 18 czerwca r.b. na poszukiwanie gen. Nobile.

Pływak ten koloru szaro-niebieskiego dwumetrowej długości jest mocno zardzewiał, co by wskazywało, że długo znajdował się w wodzie. Został prawdopodobnie gwałtownie oderwany od podwozia.

Porównano go z fotografią samolotu Amundsena, przyczem stwierdzono, że zarówno kształt, jak i wymiary zgadzają się z całokształtem samolotu.

Francuski konsul z Tromsøe zapewnił, iż nie ulega wątpliwości, że pływak ten jest szczątkiem samolotu Latham.

To samo twierdzi jeden z przyjaciół

Amundsena w Bergen, który widział samolot przy starcie i był obecny przy naprawie tego właśnie pływaka w Bergen.

W ten sposób uzyskują potwierdzenie przypuszczenia o śmierci Amundsena.

Roald Amundsen nie żyje.

Śmierć jego nastąpiła prawdopodobnie między Norwegją a wyspami Niedźwiedziemi dnia 18 czerwca po godzinie 7 wieczorem, albowiem o tej godzinie geofizyczny instytut w Tromsøe odebrał ostatni radjotelegram z Lathama.

Rząd norweski po urzędowym potwierdzeniu śmierci Amundsena odwoła okręty wysłane na poszukiwania tego wielkiego bohatera.

W całej Norwegji panuje wielka żaloba.

Dzienniki zamieszczają obszernie życiorysy Amundsena.

Powszechnie oczekuje się proklamowania dnia żałoby narodowej.

Zlikwidowanie zatargu

w przemyśle górniczym na Śląsku.

Katowice, 2-9. (PAT.) W związku z orzeczeniem komisji rozjemczej z dnia 28 sierpnia r.b., przyznającym podwyżkę zarobków robotniczych w górnictwie od 4—9 proc., odbył się dziś o godz. 10 przed południem w Katowicach przy udziale 150 delegatów z całego Śląska kongres rad załogowych, organizacji górniczych, należących do Zespołu pracy.

Po wysłuchaniu referatów o ogólnem

położeniu gospodarzem w górnictwie polskiem wywiązała się ożywiona dyskusja, w wyniku której zebrani delegaci przyjęli do wiadomości orzeczenie nadzwyczajnej komisji rozjemczej, stwierdzając jednocześnie, że zarobki w górnictwie śląskiem pomimo podwyżki są niewystarczające. Ponadto domagano się ogłoszenia prac komisji ankietowej w przemyśle węglowym, oraz zniesienia koncernu węglowego.

Polski attache wojskowy

na wielkich manewrach niemieckich.

Berlin, 2-9. — Ministerstwo Reichswehry zaprosiło attache wojskowego przy poselstwie polskiem ppłk. sz. gen. Witolda Morawskiego do udziału w charakterze gościa w tegorocznych manewrach jesiennych.

Po raz pierwszy od czasu podpisania traktatu wersalskiego przedstawiciel ar-

mji polskiej będzie obecny na ćwiczeniach Reichswehry, które odbędą się z udziałem marszałka Hindenburga na Śląsku w ciągu bieżącego miesiąca.

Attache wojskowi brytyjski i francuski, jako przedstawiciele armji okupacyjnych w Nadrenji nie będą zaproszeni.

Maksym Gorkij

W AGONJI.

Sztokholm, 2-9. — Z Moskwy donoszą, że Maksym Gorkij leży podobno w agonji. Gorkij zachorował nagle na ostre zapalenie ślepej kiszki, z czego później wywiązało się zapalenie otrzewnej.

Posel z żoną w płomieniach PALĄCEGO SIĘ SAMOCHODU.

Berlin, 2-9. — Wczoraj rano na drodze Weissenburg — Eichstaedt koło Lohrmannshoff przejeżdżające auto, w którym się znajdował posel peruwiański w Paryżu wraz z małżonką, przy wymijaniu wozu z drzewem przewróciło się i stanęło w ogniu. Jedyne pomocy robotników rolnych, którzy znajdowali się w pobliżu, należy zawdzięczać że pasażerowie auta nie spłonęli żywcem.

Żona posła zemdląła; z wielkim trudem wyciągnięto ją przez okno z płonącego samochodu. Odniosła ona ciężkie obrażenia, ale jest nadzieja utrzymania jej przy życiu. Posel i szofer odnieśli ciężkie rany głowy i rąk. Zostali oni przewiezieni do lecznicy w Eichstaedt.

Katastrofa została spowodowana wielką szybkością (auto jechało z szybkością 80—100 klm.) i złym stanem szosy. Posel peruwiański powracał z małżonką z Monachjum, gdzie spędził swój urlop.

Na kilka godzin przed ślubem

NARZECZONY TARGNAŁ SIĘ
NA ŻYCIE.

W Poznaniu rozegrała się krwawa tragedia.

24-letni Hieronim Wencel, do niedawna woźny oddziału Polskiej Agencji telegraficznej w Poznaniu miał poślubić 21-letnią Janinę Siewiętównę, mieszkającą przy ul. Głogowskiej 89.

Ślub wyznaczony był na popołudniu. Rano narzeczeni udali się wspólnie do kościoła na Łazarzu, gdzie oboje wypowiedzieli się i przyjęli komunję świętą.

Po dopełnieniu tego sakramentu Wencel odprowadził Siewiętównę do domu. Na schodach między narzeczonymi powstała jakaś scysja, w czasie której Wencel wyjął rewolwer i dwukrotnie wystrzelił raniąc narzeczoną w tył głowy i łopatkę.

Po dokonaniu tej zbrodni Wencel uciekł ze schodów, skrył się w bramie domu nr. 85 przy ul. Głogowskiej, gdzie strzelił sobie w skroń.

Śmiertelnie rannych przewieziono do szpitala miejskiego, gdzie walczą ze śmiercią.

Co było przyczyną tej krwawej tragedji — nie wiadomo.

Zniesienie paszportów

MIĘDZY WŁOCHAMI A NIEMCAMI.

Berlin, 2-9. (PAT.) Pomiędzy Niemcami a Włochami została zawarta umowa, na mocy której z dniem 15 sierpnia zostały zniesione w komunikacji między Rzeszą niemiecką a Włochami wize paszportowe. Obywatele obu krajów mogą się udawać swobodnie przez granicę na podstawie tylko wewnętrznych paszportów.

Poniżej L. O. P. P

Najpiękniejsza wyspa na morzu Śródziemnym.

BŁOGOSŁAWIONY KRAJ, KTÓRY ŁĄCZY W SOBIE PIĘKNO PÓŁNOCY Z UMIARKOWANYM KLIMATEM POŁUDNIA. — BOGACTWA NATURALNE. — PŁONĄCE LASY — TO CIEMNA PLAMA NA HORYZONIE KORSYKI. — TYPY LUDNOŚCI.

Najpiękniejsza wyspa na morzu Śródziemnym... Jest nią położona w pobliżu Włoch — Korsyka.

Już w starożytności zwano Korsykę wyspą Cyrnos, to znaczy wyspą najpiękniejszą i miano to przechowyje się do dnia dzisiejszego.

Na czym polega owo szczególne piękno Korsyki? Oto na wspaniałych olbrzymich lasach, które na szerokiej przestrzeni ciągną się przez całą prawie wyspę, zajmując jeszcze dziś jedną piątą część całej powierzchni Korsyki. W najbardziej na południe wysuniętych okolicach są gęste, ciemne, wilgotne lasy dość rzadkie. Przeważnie spotyka się na południu rzadkie lasy cyprysowe, lub też drzew oliwnych. — czynią one jednak zawsze wrażenie ubogiego, są pełne piekącego słońca i naogół dość suche.

Tutaj zaś na Korsyce na tysiącach kilometrów ciągną się wspaniałe zbiorowiska kasztanów, deków, buków, a w bardziej górzystych okolicach spotkać można wielkie przestrzenie zalesione jodłami i świerkami. Obraz północny na południowych, słonecznych terenach. Jakby nad wyspą tą czuwało specjalne błogosławieństwo.

Ma również Korsyka mimo bardzo ku południowi wysuniętemu położeniu, klimat bardzo łagodny. Przeciwnie temperatura zarówno latem jak i zimą waha się tu od 12 do 24 stopni ciepła, należy zatem do najprzyjemniejszych. Z tego też względu uważana jest Korsyka za najmiłsze miejsce kuracyjne dla mieszkańców północnych okolic Europy. W tak umiarkowanej bowiem ciepłocie nie rozwijają się rozmaite dokuczliwe owady, które zazwyczaj spotkać można na południu, nie ma też malarji, tak częstej w tych okolicach. Porą zimową i letnią ciągną też na Korsykę liczne zastępy kuracjuszków, którzy tu wśród wspaniałe położonych okolic górskich znajdują miłą odpoczynkę i wytchnienie.

Dzięki lasom, które ściągają do Korsyki dużo wilgoci, rozkwitło też w licznych dolinach Korsyki, a zwłaszcza w okolicach nadbrzeżnych rolnictwo. Gleba jest naogół bardzo urodzajna, to też zbiory są dość obfite i pokrywają z nadwyżką zapotrzebowanie ludności.

Błogosławieństwo ziemi korsykańskiej jest pełne. Obok urodzajnej gleby znajdują się w okolicach górskich liczne bogate złoża mineralne, które eksploatują konsorcja zagraniczne. I tak wydobywa się tu żelazo, ołów, i miedź. Ze skalistych wzgórz eksploatuje się również mar-

mur, alabaster, granit i orfir. Bardzo często są też silne źródła mineralne.

W górzystych okolicach Korsyki rozwinęła się bardzo silnie hodowla bydła. Pasterzom brak jest jednak — wobec licznych przestrzeni leśnych — odpowiednich pastwisk, to też często się zdarza, że chcąc zyskać tereny na pastwiska podpalają oni cudze lasy, niszcząc w ten sposób olbrzymi drzewostan, uniemożliwiając rozwój roślinności pastwnej. Pożary te zdarzają się w ostatnich czasach tak często, że zjednały one Korsycę nowe miano, mianowicie „palącej się wyspy”. Władze i właściciele lasów walcą z tą plagą bardzo usilnie, trudno im jednak kontrolować pasterzy, którzy kryją się w górach, prowadząc jeszcze żywot bardzo prymitywny.

Naogół cała ludność Korsyki, a zwłaszcza mieszkańcy terenów górskich, żyją jeszcze na bardzo pierwotnej stopie. Mają oni wprawdzie swoją własną starą kulturę, ogół jednak stoi jeszcze daleko od nowoczesnych prądów kulturalnych. I tak żyje jeszcze tu tak zwana „vendetta”, która każe Korsykaninowi każdaż znie wagę i krzywdę mścić przelewem krwi wroga. Władze prowadzą ostat-

nio bardzo silną akcję oświatową, która stara się te pierwotne zwyczaje wypłenić. Naogół jednak są Korsykanie bardzo uczciwi, spokojni i nadwyras gościnni. Cenią również bardzo wysoko osobistą wolność i demokrację.

Najbardziej cywilizowane są okolice nadbrzeżne. Tutaj też rozwinęły się największe miasta, w których przebywają Europejczycy. Największym miastem i stolicą Korsyki jest miasto portowe Ajaccio. Stolica ta rozwija się coraz bardziej i stara się upodobnić do nowożytnych miast. Szczególnie silnie pielęgnowane są w Ajaccio pamiętki po wielkim synie Korsyki Napoleonie, który z dumą wspomniany jest przez korsykańczyków.

Władze francuskie sprawują od roku 1796 patronat nad Korsyką — i Korsyka wchodzi w skład republiki francuskiej jako oddzielny departament. Dają też Francuzi do tego, ażeby przez racjonalną gospodarkę wyzyskać bogaty i urodzajny teren Korsyki — tak by wyspa ta i w dalszym ciągu zachować mogła swój wspaniały obraz i by i na przyszłość zatrzymała miano najpiękniejszej wyspy południowej Europy... L. S.

K — I — M

Nastroje wojenne wśród janczarów komunistycznych.

(Korespondencja Polskiej Agencji Publicystycznej).

Moskwa, w sierpniu

K. I. M. — jeszcze jeden tajemniczy skrót sowiecki mniej znany w Europie: oznacza on komunistyczny internacjonal młodzi, tj. międzynarodówkę komunistycznej młodzieży. Ow „kim” zebrał się w tych dniach na wielki kongres w salach wielkiego teatru w Moskwie. „Kim” jest uzupełnieniem kominternu, awangardą tej organizacji, która ma dokonać rewolucji sowieckiej na całym świecie. „Młodzi” zgrupowana na kongresie „kima” nie świeci jednak swoimi latami: widzimy tu młodzieńców w wieku od lat 25 do 50, wciąż zresztą tych samych, których widzujemy na innych zjazdach i kongresach komunistycznych, a którzy nie dostąpili jeszcze zaszczytu przyjęcia do partji i tkwią w „kom-so-mole”, tj. związku młodzieży komunistycznej. Jednak „kim” jest naogół młodszy od kominternu, bardziej żywy i hałaśliwy, tembardziej, że oprócz delegatów, zapelniających parter teatru,

wszystkie łóża zajęte są przez komso-mol stolicy Z. S. S. R. Największą sensacją było przybycie delegacji komso-mola mińskiego w osobach 10 młodzieńców w zielonych płaszczach.

Na otwarciu obecni też byli seniorowie komuny z p. Bucharinem na czele. Cały pierwszy dzień obrad, wypełniony jak to zwykle przez powitanie, miał wyraźny charakter przygotowania do przyszłej mobilizacji młodzi komunistycznej. A więc p. Chitarow zagaił obrady przysięgą, że „na groźne niebezpieczeństwo wojny odpowiemy mobilizacją komso-molu”. P. Bucharin po nim witał „najwaleczniejszych żołnierzy wielkiej armji komunistycznej” i wzywał do „walki z nadchodzącym niebezpieczeństwem wojny”. Niedoszły prezydent Rzeszy niemieckiej, komunistą Thachman radził, aby każdą przyszłą wojnę zamienić w wojnę domową. Francuz p. Cachin przepowiada także wojnę

i wzywa młodzież komunistyczną do wykazania zapалу młodości...

Na trybunie zjawia się oficer kawalerji czerwonej, otoczony przez oddział z obnażonymi szablami: Jest to delegacja dywizji, której tytularnym szefem jest „K. I. M.” Delegacja oświadcza, że kawalerja czerwona jest już gotowa spełnić swój obowiązek „wobec rewolucji wszechświatowej”. Owacja, krzyki, entuzjazm. Orkiestra gra marsza Budiennego. Wszystko wstaje i składa przysięgę, której tekst nie powinien ująć naszej uwagi. Komsomolcy wszystkich krajów wschodu i zachodu przysięgają nie szedzieć życia ani krwi w obronie... Z. S. S. R. W razie wojny młode pokolenie komunistów nie będzie walczyć za swoją ojczyznę — brzmi przysięga — a jedynie za Z. S. S. R., jako ojczyznę proletariatu całego świata. Przysięgę odczytuje się w języku rosyjskim; wszyscy członkowie kongresu powtarzają wyrazy za przewodniczącym, p. Chitarowem. Przysięgę potwierdza się przez podniesienie do góry zacisniętej pięści.

Jest to symbol „czerwonych frontowców”, którzy biorą udział w kongresie.

Na zjeździe nie brak kolorowych delegacji. Wielka owacja przypada wudziale młodemu murzynowi. Następną z kolei burzę entuzjazmu wywołała komunistka niemiecka, p. Olga Benario, która dopomogła do ucieczki z więzienia p. Otto Braunowi i schroniła się w Moskwie. Czerwoni frontowcy niemieccy wyciągają na jej cześć pięści do góry i śpiewają swój hymn „Rotfront” dźwięczy przez kilka minut.

Kongres „kima”, jak widać, był bardziej szczerzy i agresywny, niż rozwekle i tonące w morzu rezolucyj obrady kominternu. Ale i jeden i drugi zupełnie wyraźnie organizują siły przeciwko wszystkim na rzecz Rosji, wmawiając, iż ta jest właśnie jedyną prawdziwą ojczyzną.

Rosja carska miała być ojczyzną wszystkich Słowian, Rosja czerwona — ojczyzną całego świata.

N.

Eksport piwa czeskiego.

NIEMCY GŁÓWNYM ODBIORCĄ.

W ubiegłym letnim sezonie eksport piwa czeskosłowackiego, głównie zaś piwa pilzensekiego, kształtował się nader pomyślnie. Głównym odbiorcą piwa czeskiego były w dalszym ciągu Niemcy, które miesięcznie sprowadzały z Czechosłowacji przeciętnie 50000 hektolitrow piwa. Na drugim miejscu wśród odbiorców piwa czeskosłowackiego stoi Egipt, który sprowadza głównie piwo czesko — budejowickie. Za Egiptem idzie Austria, dalej Szwajcaria, Polska, Holandia, Anglja, Belgja, Kanada, Kolumbia i t. d. Ponieważ przemysł browarniczy Czechosłowacji nie ogranicza się do eksportu piwa tylko na swe stare rynki, lecz dąży intensywnie do zdobywania coraz to nowych rynków zbytu, przypuszczać należy, iż wywóz piwa czeskiego w czasie najbliższym wzrośnie bardzo wydatnie.

FERDYNAND PSZCZELONDOWSKI.

Rewizyta.

LIST Nr 00700008.

Pani Li w Vichy na kuracji.

Skala rozrywek damskich, powiedzmy pani Li, jest nieco obszerniejsza, niż męskich.

Pani Li zamieszkuje piękny jednopokojowy apartament w hotelu „Sfinks”. W apartamencie panuje przede wszystkim wielkie, francuskie rozłożyste łożo, na którym można wzdłuż i w poprzek spać. Poza tem umywalka, szafa, fotel, dywan.

Jest godzina 8-a rano. Niedyskretny promień wdarł się przez spuszczone żaluzje, siadł na kędzierzawej główce rozspanej pani Li i zbudził ją do życia.

Pani Li przeciąga się, aż wszystkie kosteczki chcą wyskoczyć z marmurowych kształtów, ale nie wyskakują, gdyż konstrukcja ich jest weale mocna.

Niczem zefir z góry Puy-de-Dome wpływa do pokoju przemity doktor, w stylu i wieku rotmistrza ułanów. Li jest zażenowana i ginie pod krepdeszynową kolarą z puchu edredonowego i z tego ukręcia dopiero wynurza się rzeźbiona o kości słoniowej rącz-

ka. Doktor chwytą rączkę i bada puls. Puls 300 na minutę, rączka drży... Na stępują męki Torquemady: doktor bada szyjkę, plecy i biust...

— Tu boli?

— Nie.

— Tu niżej boli?

— Nie... nie...

Doktorowi przemitymu wystąpił pot na czoło, przeszedł więc do interogacji.

— Oczywiście pani łaskawa nie głosiła jeszcze do polskiego senatu?

— Nie.

— Pani dawno zamężna?

— Piąty rok.

Pani Li, nawet w paszporcie ma 38 lat i już raz obchodziła dziesięciolecie jarzma małżeńskiego.

— O dzieci się nie pytam, gdyż to są rzeczy zupełnie nie na czasie. Choć rób epidemicznych: dżumy, cholery, rozvodu pani nie przechodziła?

— Nie, ale...

— Jaki jest zawód pani męża?

— Li zawałała się chwilę.. powiedzieć czy nie powiedzieć...

— Inżynier!

— Ordynarny zawód, ordynarni, niekulturalni ludzie! Odrzucałem że źródło choroby tkwi nazewnątrż pani. Zapewne czuje się pani osamotnioną w życiu, tyranizowaną przez nierozumiejące ją i niedoceniające jej wysokich zalet otoczenie...

— Ach, tak panie!

Niewysłowny ból przymknął powieki pani Li.

— Niech pani będzie dobrej myśli!

Dwutygodniowy pobyt w Vichy przywróci jej siły nadwątlone brutalną tyranią i odrestauruje jej zdrowie, nadszarpane ciężkimi obowiązkami społecznymi i rodzinnymi, o ile — rzecz prosta — podczas kuracji zachowa się pani odpowiednio, a więc będzie robiła, co się jej podoba, nie stroniła od ludzi, w miarę możliwości piła wody i stosowała zabiegi elektro-mechano-terapii.

Doktor znikł, jakby go nigdy nie było.

Li zerwała się, weszła w pyjamę ku pioną w przejeździe przez Paryż i energicznie przystąpiła do śniadania, które za pociśnięciem guziczka w szafce nocnej samo zjawiło się na stole. Pomiedzy łwkim kawy z kakao (najnowszy wynalazek) i chrupaniem ciastek z parmezanu Li pisze pierwszy list do męża.

„Najdroższy mój Wichu!

Po niezmiernie uciążliwej podróży, nareszcie jestem w Wiszy. Nie wyobrażasz sobie, jak mi jest smutno i tęskno za Tobą i jak dużo pieniędzy wydałam. O niczem innym nie myślę, tylko o Tobie i mojej kuracji. Właśnie wróciliśmy od doktora. Przemity staruszek — podobno największa

powaga Francji — zbadal mnie bardzo sumiennie i orzekł to, co ja zresztą przypuszczałam, iż stan mój jest bardzo groźny, bo w moim wieku sklerotyczne zapalenie nerwów, niezbyt ślepej kieszki i katar obojczyka wymagają przynajmniej sześciu dniowego pobytu zagranicą. Ale ze strachem myślę, jak ja wytrzymam tptaj tydzień bez Ciebie.

Ten doktor-staruszek—podobno obchodził już 50-letni jubileusz—przepisał kurację nad wyraz uciążliwą: mam pić wody ogromnie niesmaczne (nasza w Sosnowcu jest o wiele lepsza) i chodzić na wybiegi do miejscowej elektrowni na mechaniczne tre... tra, jakoś on to tak dziwnie nazwał, ale mam zapisane na karteczce...

W Berlinie przez okno wagonu wdziałam tego niedźwiedzia — Jura, jechał on statkiem „Gdynia” na dłuższą wycieczkę do Skandynawji. Gdy byś go spotkał, nie dawaj mu mego adresu, bo nawet pocztówek nie lubię od niego...

Gdybyś wysyłał pieniądze, nie zapomnij, iż tutaj za 100 zł. płacą tylko 180 fr. i 12 cent. Zawsze mówiłam, że to nasze generałowanie banków na dobre nam nie wyjdzie.

Całuje Cię dwa miliony razy, Twoja zawsze kochająca Cię

Li.

M. A. W.

MAŁY FELJETON.

W dzień wypłaty.

Resztką uciekających sił chwycił się ulicznej latarni i stał, stał, a raczej chwiał się przy tej zbawczej latarni na prawo i na lewo. W jednej chwili zebrała się wokoło niego gromadka gapiów. Widok taki w dniu wypłaty górniczej jest częsty. Niektórzy z gapiów widzieli już coś podobnego kilka razy w tym dniu wesołym, ale zawsze nie zaszukodzi przystanąć choćby na chwilę i pogapić się bezmyślnie. A zresztą nawet i pijacy mają swą indywidualność. Jedni upijają się na wesoło, inni, na smutno, poważny odsetek upija się krzykliwie, inni milczą. Bywają pijacy za wadyjacy, pijacy — cisi, i pijacy płacziwi. Nawet i w pijaństwie mamy różnorodność.

Ten był urzędnik na ponuro. Nieprzytomne jego spojrzenie mienilo się całą gamą blasków, od smętnej melancholji po dziką wściekłość i od zadumy po rozżalenie serdeczne. Był to pijak nieprzeciętny, pijany jak mała bywa pijanych i różny od innych, pełen zgola nie trzymankowej pijackości. Sponiewierany był już cały w błocie ulicznym, bez kapelusza, a włosom w nieładzie i krwią nabiegłymi oczyma. Nie był pijakiem milczkiem, ale nie był i krzykliwy. Z piersi jego wydobywał się nieartykułowany bulgot, choć czasami padły i słowa wyraźne, ściszone lecz ostre. Tęcza jak bicz, nie pługawe, lecz twarde, a chociaż czasami proste, nie parlamentarne, przecież nie było w nich nic z trywialnego chamstwa.

Był robotnikiem, jak to można było wnosić z odzienia i rąk zniszczonych, zgrubiałych, z twarzy szarej, ziemistej o piętne przeżywanym często głodówce. Garsć gapiów zmieniająca się od czasu do czasu, patrzyła nań przez dłuższy czas milcząco. Ci co rychlej niż inni odwracali się i odchodzili, kryli w oczach zawstydzenie i upokorzenie, czasami niesmak, czasem pogardę, a czasem nawet aż odrobinę politowania. I więcej nic, nic poza wzruszeniem ramion, bo czyż warto wspominać, że znalazł się nawet ktoś kto splunął.

Milczenie cięży jednakowoż z biegowisku. Ci najmłodsi ze społeczeństwa, przed którymi raj pijaństwa miał się do piero w bliższej czy dalszej przyszłości otworzyć, sprzykrzyli sobie milczenie. Z początku odezwaly się ciche politowania, potem głośniejsza pogarda, a w końcu przyszło do głosu krzykliwe naigrananie. Ten i ów ze strasznych odwrócił się niechętnie i odszedł, ale pozostałym spodobała się zabawa. A w nim wzbudziła złość na ten tłum rzucający mu w oczy obelżywe wyzwiska i urągliwe śmiechy.

Zebrał się w sobie jak do skoku. Z zaciśniętych ust wyrwało się chrypliwym świsem wyzwanie: bydlę! Odpowiedział mu śmiech urągliwy. Opuścił zbawczą latarnię i ruszył w ten tłum radujący się niedzy jego upodlenia. Koło ciekawych posunęło się naprzód, ale pierwszeń ani się oddalił ani rozluźnił. Zaciął pięści i zataczając się na wszystkie strony, szedł szybko, o ile w tym stanie można iść szybko.

Wtedy to właśnie, i o zgrozo nie szkrab, ale jakiś poważniejszy obywatel podstawił mu łaskę. Runął jak długi w ohydne grzechawisko rynsztoku, grzebiąc się w nim niezdarne, przy akompaniamencie grzmiącego, rechotliwego śmiechu. Usiadł w tej kloace nieskanalizowanego miasta i ocierał twarz ociekającą szlamem cuchnącym. Psy, świnię, bydlę! — wyrzucał z siebie chrypliwym świsem.

Nadszedł chłopaczek, takie ot szesnastoletnie chłopię, anemiczne dziecisko przemysłowego miasta. Promieniował całą czystością, czystością właściwą ludziom przewrażliwionym, przeestetyzowanym, ludziom, którzy duszy pięknej starają się dać siedlisko jak najochłodniejsze. Czy chłopię widziało chamski dowcip z łaską? Niewiadomo — ale zdumione spojrzenie jego błękitnych chabrow przenośliło się w niespokojnym zapytaniu z tego wstrząsanego ostatnimi drgawkami delirjum upadku i poniżenia osobnika, na tych, którym on radość sprawiał.

Chłopię podeszło do siedzącego w kloace rynsztoku upadłego człowieka i całym wysiłkiem słabych ramion, pomogło mu powstać

Ktoś w tłumie spuścił oczy, ktoś odszedł, lecz nikt się już nie śmiał. Podbiegł nawet kilku uczciwszych chłopięciu z pomocą, ale pijany rzucił się w paroksyzmie wściekłości.

Won, precz psiekrwie, sobaki, draństwo zapowietrzono! przecz! — charkliwym jazgotem pieniało się na jego ustach.

stach.

Chłopię podtrzymując go wpół, skreśliło w zaułki pustych ulic.

Ostatni z ciekawskich odeszli szybko, zdaleka tylko oglądając się za tymi dwoma.

St. Kaz. Stanek.

Podniosła uroczystość poświęcenia 2 gmachów szkolnych.

W dniu wczorajszym odbyła się w Strzemieszycach i Gołonogu podniosła uroczystość poświęcenia i oddania do użytku dwóch gmachów szkolnych. Uroczystość ta z uwagi na swój charakter, na długi okres czasu pozostawi silne wrażenie wśród miejscowej ludności, która naocześnie miała możność stwierdzić, iż sprawa oświaty jest u nas otaczana dużą opieką i że na ten cel nie żałuje się, mimo trudnych warunków, zarówno pieniędzy, jak i pracy.

Uroczystość rozpoczęła się najpierw w Strzemieszycach, uroczystym nabożeństwem, odprawionym przez ks. Getyngera. Wśród bardzo licznie zebranych w kościele osób zauważyliśmy p. starostę Boxę, przedstawicieli Sejmiku i Wydziału powiatowego, inspektora szkolnego p. Winiarskiego i zastępcę p. Ormańczyka, przedstawiciela Rady szkolnej powiatowej dr. Marczyńskiego, inspektora samorządu gminnego magistrata Głazewskiego, oraz mnóstwo inteligencji miejscowej i z sąsiednich miejscowości.

Po nabożeństwie udano się procesją przy dźwiękach orkiestry strażackiej i licznego tłumu ludności do gmachu szkolnego. Po przybyciu na miejsce, pierwszy zabradł głos proboszcz miejscowy ks. kanonik Rogoyski i wygłosił podniosłe przemówienie, zaznaczając, między innymi, że Strzemieszyce posiadają dwa piękne i najokazalsze gmachy, t. j. kościół i szkołę, stanowiącą chlubę i dumę mieszkańców. Następnie przemówił w imieniu Rady gminnej inż. Czapliski, który po powitaniu obecnych, złożył im serdeczne podziękowanie za tak liczny udział w uroczystości, poczem zdał relację z prac i starań Rady gminnej, Dozoru szkolnego i zarządu gminnego, dotyczących budowy szkoły. Po przemówieniu inż. Czapliski wręczył klucze szkoły p. staroście Boxie, jako gospodarzowi powiatu. P. starosta w

krótkim przemówieniu, owianem szczerą troską o rozwój i należyte postawieniu szkolnictwa, złożył serdeczne życzenia nowej placówce oświatowej, poczem klucze oddał przedstawicielowi władzy szkolnej p. inspektorowi Winiarskiemu. P. inspektor wyraził przekonanie, iż nowy piękny gmach niewątpliwie przyczyni się do podniesienia oświaty wśród szerokiego mas, poczem dziękując wszystkim za trud i pracę przy wzniesieniu tak potrzebnej i pożytecznej placówki szkolnej, wręczył klucze kierownikowi szkoły p. Marczyńskiemu. Ostatni, w imieniu Rady szkolnej powiatowej przemawiał dr. Marczyński, poczem ks. kanonik Rogoyski, w asystencji dwóch księży wikarych dokonał poświęcenia gmachu szkolnego. Po poświęceniu licznie zebrana publiczność zwiędzała szczegółowo budynek, a z rozmów prowadzonych, słyszało się szczerze zadowolenie i dumę, iż Strzemieszyce, dzięki ludziom dobrej woli zdobyły tak okazały gmach.

Podczas aktu poświęcenia śpiewał chór kościelny pod kierownictwem p. Kielbia. Budynek szkolny, jak już nadmienialiśmy, przedstawia się naprawdę okazale. Wybudowany został podług nowoczesnych wymagań, kosztem 160 tysięcy zł. i zawiera prócz szeregu pomocniczych ubikacji, 12 obszernych sal szkolnych.

Po zakończeniu uroczystości w Strzemieszycach przedstawiciele władz państwowych, szkolnych i samorządowych udali się na poświęcenie identycznego gmachu szkolnego w Gołonogu. Tutaj spotkało wszystkich przykre rozczarowanie, z niewiadomych bowiem przyczyn nikt się nie zajął zorganizowaniem uroczystości i nadaniem jej właściwego charakteru, wobec czego cały ceremonij ograniczył się do krótkiego przemówienia ks. prałata Urbańskiego i poświęcenia gmachu i na tem uroczystość zakończono.

Pierwszy dzień Tygodnia lotniczego. W SOSNOWCU.

Zgodnie z programem o godz. 10 rano w kościele parafjalnym w Sosnowcu odbyło się uroczyste nabożeństwo na intencję lotnictwa polskiego. Na ulicach zaś odbywała się zbiórka, która, sądząc narazie na oko, dała bezwzględnie poważne rezultaty finansowe. W ciągu całego dnia nad miastem unosiły się trzy wojskowe samoloty, skąd rozrzucano odezwy, wzywające do ofiarności na rzecz L. O. P. i P. Przed wieczorem, a więc ze znacznym opóźnieniem przybył na pole w pobliżu szpitala na Pekinie samolot pasażerski, który chętnych niecodziennych wrażeń unosił w przestwornej jest dużo, a samolot stosunkowo niewiele miał czasu na obwożenie pasażerów, przeto loty pasażerskie powtórzone będą znów na polach przy szpitalu na Pekinie w nadchodzącym czwartek. Przypuszczać należy, że frekwencja pasażerów będzie znaczna.

Wczoraj wieczorem przy licznych udziałach gości odbył się w cukrowni Warszawskiej dancing, w czasie którego zorganizowano zbiórkę na rzecz L. O. P. i P.

W DĄBROWIE.

W Dąbrowie pierwszy dzień Tygodnia lotniczego i gazowego wypadł niespodziewanie dobrze. Z rana obudzili mieszkańców dźwięki trąbek, co było zapowiedzią i przypomnieniem właściwości dnia. Od godz. 8 rano ukazały się na ulicach miasta liczne pary, zbierając wytrwale datki na rzecz L. O. P. i P.

Po nabożeństwie orkiestra koncertowała przed pomnikiem Kościuszki, co wywabiło liczne tłumy na ulicę. Przed południem zwiędzano na stacji węglowną wystawę gazową, a popołudniu na placu targowym odbył się pokaz zasłony gazowej.

Zbiórka uliczna przyniosła zgórą tysiąc złotych.

W BĘDZINIE.

Również w Będzinie, dzięki sprężystej organizacji, obchód Tygodnia lotniczego i gazowego wypadł zadowalająco. Kwestarze pracowali gorliwie, a kiedy po nabożeństwie orkiestry szkolne ukazały się na mieście, chodniki zaroily się tłumem publiczności, która chętnie dawała grosze na popularną instytucję L. O. P. P. O godz. 1 w południe koncertowała na placu 5 Maja orkiestra szkolna, której z zadowoleniem słuchały tłumy mieszkańców.

Zarówno w Dąbrowie, jak i w Będzinie zawód zrobiły tylko samoloty, które z niewiadomej przyczyny nad miastami temi zupełnie się nie pokazały.

× WIELKI KONCERT W DĄBROWIE.

Staraniem komitetu Tygodnia lotniczego i gazowego w Dąbrowie odbędzie się w czwartek dnia 6 bm. w sali „Ogniska” wspaniały koncert z udziałem znakomitego tenora artysty opery katowickiej M. Tarnawskiego, głośniejszej śpiewaczki tejże opery p. J. Chodakowskiej i znanego wiolonczelisty p. M. Rappaporta. Bilety w cenie od 50 gr. do 5 zł., a więc dostępne dla wszystkich, stąd też pewnością, iż bilety zostaną rozchwyte.

× CO BĘDZIE W KOMECCIE?

Zwracamy uwagę czytelników naszych w Dąbrowie, iż od poniedziałku do środy włącznie w kinie „Kometa” wyświetlana będzie przepiękny, pełen silnych fragmentów obraz pt. „Władca przestworzy”, z dziedziny lotnictwa i walk napowietrznych. Część dochodu przeznaczono na rzecz L. O. P. P., a więc spodziewać się należy, iż zarówno ze względu na cel, jak i treść obrazu, mieszkańcy Dąbrowy tłumnie w tych dniach zapelniają salę wspomnianego kina.

× SZKOLNICTWO DOKSZTAŁCAJĄCE.

Min. oświecenia wydało zarządzenie, aby przekazać zakładanie szkół dokształcających w kraju kuratorjum okręgów naukowych. Zakładanie szkół dokształcających prowadzone było dotychczas przez Ministerstwo. Nowe zarządzenie podyktowane jest tem, że kuratorja będą mogły sprawniej czuwać nad zakładaniem szkół dokształcających, znając dokładnie potrzeby tych placówek w województwach.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

3 PONIEDZIAŁEK	Dzisiaj Eufemji P.
	Jutro Rozalji P.
	Wsch. słońca 4 m. 51.
	Zach. „ 18 m. 20

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Ona moja jedyna” (Flirt na plaży).

Teatr w Katowicach.

OTWARCIE SEZONU.

W sobotę, dnia 8 września 1928 r. o godzinie 7.30 wieczór odbędzie się w Teatrze Polskim otwarcie sezonu 1928-29. Odegrana będzie opera Stanisława Moniuszki „Hrabina”. Na intencję nowego sezonu odbędzie się tegoż dnia msza św. w kościele Najśw. Panny Marii o godzinie 9 rano. Inauguracyjne przedstawienie dramatu odbędzie się w środę, dnia 12 września o godzinie 7.30 wieczorem. Odegraną będzie wspaniała tragedia P. Corneille'a „Cyd” w przekładzie St. Wyspiańskiego. Bliższe szczegóły podane będą niebawem.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO.

Sobota, 8 b. r. o godzinie 7.30 otwarcie sezonu 1928-29 „Hrabina” opera w 3 akt. St. Moniuszki.

Niedziela, 9 b. r. o godzinie 7 „Aida” opera w 4 akt. J. Verdi'ego.

Wtorek, 11 b. r. o godzinie 7.30 „Faust” op. K. Gounoda.

Środa, 12 b. r. o godzinie 7.30 „Cyd” inauguracyjne przedstawienie zespołu dramatycznego

Program radiowy

PONIEDZIAŁEK 3 WRZEŚNIA.

KATOWICE.

- 16.40 — Komunikaty polsk. Zw. zrzesz. gosp. woj. śl.
- 17.00 — transmisja z Warszawy. Program dla (7.25 — Nauka języka polskiego. Wykład popularny dzieci.
- 18.00 — transmisja muzyki lekkiej
- 19.00 — Rozmaitości.
- 19.20 — Komunikat strażactwa śląskiego.
- 19.50 — Odezyt p. t. „Po przez państwa bałtyckie” — wygl. p. Kapiszewska.
- 19.55 — Komunikat rolniczy z Warszawy.
- 20.05 — Lektura w języku francuskim.
- 20.50 — Koncert międzynarodowy. Transmisja z Warszawy do Pragi, Wiednia i Berlina.
- 22.00 — Sygnał czasu oraz komunikaty lotniczo-meteor. i P.A.T.

× DLA FINANSISTÓW AMERYKAŃSKICH.

Min. spraw wewn. rozesało do wszystkich wojewodów okólnik, z zawiadomieniem, że dostarczenie danych o stanie finansowym 10 największych miast w Polsce dla amerykańskich sfer finansowych — stało się sprawą pałącą. Wobec tego, zanim zebrane będą wszystkie dane — Ministerstwo prosi o nadesłanie natychmiast materiałow finansowych, wymagających opracowania względnie posiadanych przez magistraty w formie gotowej, jako to: zamknięć rachunkowych za ubiegłe lata i preliminarza budżetowego za rok bieżący, minarza budżetowego na rok bieżący, spodarczą i finansową miasta, oraz krótkiej monografji miasta

Sprawa gmachu pocztowego w Dąbrowie NIETYKALNY DLA MAGISTRATU WARUNEK.

W swoim czasie wspominaliśmy, iż dzięki uzyskaniu potrzebnego kredytu, jeszcze w tym roku rozpocznie się budowa gmachu pocztowego w Dąbrowie, na placu przy zbiegu ul. Sobieskiego i Kościuszki, stanowiącym własność Ministerstwa poczt i telegrafów.

Narazie chodziło o usunięcie kilku lokatorów, gnieźdzących się w budach na wspomnianym placu, co łatwo można było uskutecznić, aliiści wdali się w tę sprawę Magistrat, posiadający dziwne szczęście w akcji budowlanej i kwestja budowy gmachu pocztowego stanęła na martwym punkcie i w najlepszym razie stracono dwa sezony budowlane. Oż Magistrat pragnie na placu przeznaczonym pod budowę gmachu pocztowego, wybudować hale targowe, wobec czego zwrócił się do władz z propozycją sprzedania miastu tego terenu, a wybudowania poczty po drugiej stronie ulicy, t. j. na terenie dawnej stacji dęblńskiej. Władze kolejowe na projekt ten zgodziły się, lecz postawiły warunek, aby w zamian za plac, oddany pod budowę poczty, miasto wybudowało dom mieszkalny dla pracowników kolejowych.

Warunek dla Magistratu niewykonalny, miasta bowiem posiadałoby pożyczkę na ulenowską, nie posiadając potrzebnych środków i prawdopodobnie w roku przyszłym rozpocznie się budowa gmachu pocztowego na pierwotnie projektowanym miejscu, t. j. przy zbiegu ulicy Sobieskiego i Kościuszki, a sprawa budowy hal targowych zostanie odłożona do... lepszych czasów.

GDZIE NALEŻY SKŁADAĆ PODANIA W SPRAWACH WOJSKOWYCH?
Do M. S. Wojsk. wpływa bezpośrednio od patentów znaczna ilość próśb, dotyczących odroczeń służby wojskowej, przedczesnego urlopowania, przesunięcia terminów wcielenia, zezwoleń na otrzymanie paszportów zagranicznych, zwolnień od powszechnego obowiązku służby wojskowej z tytułu ubiegania się o obywatelstwo obce, zezwoleń na wstąpienie do francuskiej legji cudzoziemskiej i t. d. Oż że wszystkie próśby, kierowane przez patentów bezpośrednio do M. S. Wojsk. zwracane będą patentom bez rozpatrzenia. Próśby do M. S. Wojsk. należy wnosić bezwzględnie za pośrednictwem P. K. U. Obowiązkiem P. K. U. będzie rozpatrzenie wniesionej próśby i skierowanie do władz przelozonych do decyzji. Jednocześnie nadmieniamy, że rozpatrywanie i badanie próśb, dotyczących odroczeń sl. wojsk. (jedyni żywiciele, kierownicy odziedzi-

czonych gospodarstw rolnych, uczniowie, studenci, duchowni, terminujący w rzemiosle) należy do wyłącznej kompetencji władz administracyjnych 1-ej instancji.

× POLICJA A WŁADZE KOMUNALNE. P. minister spraw wewnętrznych ogłosił instrukcję dla urzędów gminnych i magistratów o doręczaniu wezwań i pism urzędowych, przesłuchiowaniu osób i sporządzaniu protokołów na żądanie wład i urzędów.

Wezwania, w myśl ustawy, mogą być doręczane przez magistraty. Gdy osoby interesowanej nie można przesłuchać w urzędzie, władza może dokonać przesłuchania zapomocą równorzędnej lub niższej władzy miejsca danej osoby. Za miast składania przez władze żądanych wyjaśnień na piśmie, osoba interesowana ma prawo dla ich złożenia stawić się osobiście w urzędzie gminnym. Instruk-

cja przewiduje, w jakich okolicznościach należy wezwania doręczać, jakoteż jak ma się postępować w razie niemożności doręczenia pisma. Składanie zeznań przed władzami komunalnymi, składanie przysięgi i t. d. następuje identycznie, jak gdyby stawały one przed władzą polityczną. Osoby interesowane, winne, bez usprawiedliwionej przyczyny, niestawiennictwa na wezwanie magistratu, będą przez powiatową władzę administracji karane grzywną, aż do chwili zastosowania się do wymagań władzy komunalnej.

Za niewłaściwe zachowanie się podczas czynności urzędowych, interesowani mogą być wydalenii przez urzędnika. Za nieprzystojne zachowanie się w urzędzie gminnym, lub, magistracie, władza ogólna administracji na wniosek burmistrza pociąga winnych do odpowiedzialności.

Jeżeli taki dostrojony układ przyniesiemy w bezpośrednią okolicę stacji nadawczej, zjawiska te swą siłą będą spotęgowane. Możemy wstawić w opisany układ małą lampkę elektryczną taką, jakiej używa się w kieszonkowych baterijkach, i obserwować, jak się ona zachowa. Zbliżając taki aparat do przewodów anteny nadawczej zauważymy, że lampka zaczyna świecić.

Badania tego rodzaju naprowadzają nas na prosty wniosek: Jeżeli możliwe jest świecenie lampki w odległości kilku metrów od anteny nadawczej, dlaczego nie mogłyby świecić większe lampy na większą odległość.

W taki sposób powstawały wszystkie wielkie wynalazki na świecie. Najpierw na małą skalę, potem na wielką budowano parowozy, maszyny elektryczne, zakłady gazowe itd. Oczywiście, że tego rodzaju próby należą do bardzo trudnych i wymagają wiele czasu na doświadczenia, ale mogą dać wyniki zupełnie nieoczekiwane.

Możność oświetlenia znacznych przestrzeni bez połączeń drutowych ma wiele zalet. Przedewszystkiem instalacje tego rodzaju będą odporne na wszelkie burze, odpada koszt budowy przewodów i ich konserwacji, obawa pożaru itd. Z drugiej strony niema sposobów na powstrzymanie dopływu tych fal elektrycznych do osób, które w nieuczynny sposób mogłyby i chciały korzystać z tej energii.

Nowsze doświadczenia prowadzone nad skoncentrowaniem falami skierowanymi w jakimś określonym kierunku. Wiązka fal, nie większa od pięści ludzkiej, posiada tak potężną energję, że może z odległości doprowadzić wodę do wrzenia. Promienie te posiadają tak potężną energję względnie dadzą się w razie potrzeby doprowadzić do takiego stanu, że stają się niszczyielskie i zabić mogą istoty żywe. Mogłyby więc znaleźć zastosowanie do celów wojennych, jako najstraszniejsza broń skrytobójcza, gdyż nie widoczna, bezgłośnie a potężna w swym działaniu.

Komórka komunistyczna w Klimontowie została zlikwidowana.

Zbrodnicza akcja komunistów nie ustaje. Tydzień bieżący nazwali oni tygodniem młodzieży komunistycznej, co z punktu interesów Moskwy jest o tyle uzasadnione, że właśnie pewna część niedoświadczonej młodzieży jest najpłodniejszym gruntem, na którym wyrastają brudno czerwone kwiatki leninizmu.

W związku z tygodniem młodzieży komunistycznej miejscowe władze bezpieczeństwa wzmogły czujność i w nocy z soboty na niedzielę zorganizowały obławę. Rezultatem tej obławy jest zlikwidowanie komórki komunistycznej w Klimontowie.

Aresztowani mianowicie zostali kolporterzy literatury komunistycznej i członkowie Związku młodzieży komunistycznej: Mieczysław Rzepa lat 23 z Klimontowa (Ciasna 2), brat jego Teofil lat 25, Tadeusz Sekala lat 17 z Klimontowa (Główna 12), brat jego Józef, lat 21,

Wawrzyniec Józef (Wiejska 11) i Józef Wroński lat 24 z Sosnowca (Prusa 6).

W czasie aresztowania Mieczysława Rzepy w obronie brata stanął Teofil Rzepa, wskutek czego policjant zmuszony był użyć broni i strzelił w górę, nie raniąc nikogo. Komuniści, widząc, że to nie żarty, rychło się uspokoili.

Przy aresztowanych znaleziono dużo materiału obciążającego w postaci odezw o treści antypaństwowej.

Wczoraj w pobliżu wsi Grabocin pod Klimontowem komuniści wywiesili sztandar z napisem antypaństwowym. Sztandar ten wkrótce policja usunęła.

Wogóle komunistom się wczoraj nie wiodło. Na Ksawerze około 100 komunistów usiłowało zorganizować pochód. Aliści policja pochód rozpedziła, sztandar skonfiskowano, a przy okazji aresztowano Abrama Czarnego lat 17, zamieszkałego, rozumie się, w Bedzinie (Grobla 17).

Najnowsze zdobycze radjotechniki.

PRZENOSZENIE ŚWIATŁA I ENERGJI NA ODLEGŁOŚĆ.

Radjotechnicy są niewyczerpani w swych pomysłach i usiłowaniach. Rozwiązawszy zagadnienia telegrafji i telefonji bezdrutowej, obecnie dążą do przenoszenia obrazów na odległość i jak się zdaje są bliżej rozwiązania i tej zagadki. Liczne doświadczenia z dziedziny radjotechniki pozwalają przypuszczać, że bez drutu będzie można przesyłać świa-

to i energję elektryczną do wykonywania rozmaitych prac. Przypuszczenia te są oparte na następujących doświadczeniach:

Jeżeli weźmiemy normalny nasz aparat detektorowy, tj. układ cewki i kondensatora i dostroimy go do fali nadawczej stacji, to wówczas w tym układzie powstają rozmaite zjawiska elektryczne.

Kura

POD SUKIENKĄ.

Notoryczne złodziejki z Sosnowca 19-letnia Stanisława Noconiówna (Krakowska 7) i 20-letnia Petronela Imielska (Ludwika 1), przechodząc ulicą Małachowskiego w Sosnowcu, skradły kurę z podwórza Antoniego Dmitrowicza. Dmitrowicz złodziejki wyszedł i oddał je w ręce policjanta. Kura znalazła się pod sukienką jednej ze złodziejek. Wczoraj Sąd okręgowy rozpatrywał tę sprawę i skazał Noconiównę i Imielską na rok więzienia, zamieniające go dom poprawy z pozbawieniem praw.

KINO „ZAGŁĘBIE“
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy“

W poniedziałek 3 września r. b. o godzinie 6-ej wieczorem
„Ona moja jedyna“ (Flirt na plaży)

Nad program: Wesola komedia „ZACZAROWANY DOM“

O godzinie 3 popoł dla młodzieży szkolnej
„HURAGAN“ po cenach popularnych

Następny program
DOUGLAS FAIRBANKS
„CZŁOWIEK Z BICZEM“

ZAKŁADY DRUKARSKIE
TOW. „KURJER ZACHODNI“ S. A.
Sosnowiec, Dęblńska 1. Telef. 73
Wykonują wszelkie zlecenia w zakres drukarstwa wchodzące

Tarcze szlifierskie,
Piłno szmerglowe i carborundowe,
Papier szmerglowy i naszkłony,
Proszki szmerglowe
L. JAKUBOWICZ i S-ka
Sosnowiec — A, ul. Dęblńska 7,
Tel 1-21. 4754

Drobne ogłoszenia.
Kupno i sprzedaż.
Samochód Ford w dobrym stanie sprzedam. Sosnowiec, 1-go Maja 21 u portiera. 4931-2

Nauka i wychowanie.
Szkoła Muzyczna Skrzypcowa Profesora Mazurkiewicza. Program Warszawskiego Konserwatorium Przyjmuje: poniedziałki, wtorki, czwartki, piątki popołudniu. Sosnowiec, ul. Modrzewska 39, tel. 1-20. 4785

Stenografji listownie najzybciej wyuczamy. „Stenograf Polski“, miesięcznik wychodzi. Instytut Stenograficzny Warszawa, Krucza 26. 4809
Zgubione dokumenty.
A. Wilmanowi skradziono dowó1 osobisty, wydany przez Starostwo Będzińskie i patent III kategorii na sprzedaż drz-wa. 4917-3
Kisner Szyja z zawiercia zgodni paszport wydany przez Starostwo Będzińskie. 4920-3

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową
3 Zł. 50 gr.
Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł.
Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-lamowy układ 4-szpaltowy 60 gr.
W tekście 45 .
W tekście, w kronos 60 .
Za tekstem 5 . 25 .
Nekrologi do 200 wierszy 50% taniej.
Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.
Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.
W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.
Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.
Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Kaźda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.
ADMINISTRACJA: Dęblńska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filje i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor **TADEUSZ OPIOLA.**

Druk. „Kurjera Zachodniego“ w Sosnowcu. Dęblńska 1.

Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI“.